

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Gemeentelijke Basisschool - Van Asbroeck te JETTE

Hoofdstructuur	basisonderwijs
Instellingsnummer	61978
Instelling	Gemeentelijke Basisschool - Van Asbroeck
Directeur	Johan COMHAIR
Adres	Wilgstraat 1 - 1090 JETTE
Telefoon	02-426.97.69
Fax	02-426.97.69
E-mail	gbs.vanasbroeck@jette.irisnet.be
Website	www.vanasbroeck.vgc.be
Bestuur van de instelling	Gemeentebestuur van Jette
Adres	Wemmelse Steenweg 100 - 1090 JETTE
Scholengemeenschap	Spectrum
Adres	Wilgstraat 1 - 1090 JETTE
CLB	GO! CLB Brussel
Adres	Dieleghemse Steenweg 24 - 1090 JETTE
Dagen van het doorlichtingsbezoek	25-11-2013; 26-11-2013; 28-11-2013
Einddatum van het doorlichtingsbezoek	28-11-2013
Datum bespreking verslag met de instelling	12-12-2013
Samenstelling inspectieteam	
Inspecteur-verslaggever	Geert De Witte
Teamleden	Béatrice Coopman, Mieke Devlieger
Deskundige(n) behorend tot de administratie	nihil
Externe deskundige(n)	nihil

INHOUDSTAFEL

INLEIDING	3
1 SAMENVATTING	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus.....	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus.....	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands	8
3.1.1.2 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie.....	8
3.1.1.3 Kleuteronderwijs: Nederlands en wiskundige initiatie	8
3.1.1.4 Lager onderwijs: Nederlands	10
3.1.1.5 Lager onderwijs: wiskunde.....	12
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?.....	14
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?.....	14
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	15
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	16
4.1 Deskundigheidsbevordering.....	16
4.2 Leerbegeleiding	17
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	19
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	21
6.1 Wat doet de school goed?.....	21
6.2 Wat kan de school verbeteren?	21
6.3 Wat moet de school verbeteren?.....	22
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	23
8 VASTSTELLINGEN BETREFFENDE DE OVERIGE REGELGEVING	23

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken

(zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
  - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leergebieden.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
    - het onderwijsaanbod
    - de uitrusting
    - de evaluatiepraktijk
    - de leerbegeleiding.
  - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
  - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
  - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
  - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
  - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
  - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?
3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.
In dit luik rapporteert het inspectieteam ook over het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid van de school.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

De gemeentelijke basisschool 'Van Asbroeck' te Jette ligt in het centrum van de gemeente. De school omvat vier vestigingsplaatsen waarvan er drie op de campus van de hoofdschool liggen. Vestigingsplaats 'Blangchard' ligt in de buurt van metrostation Belgica. De school rekruteert voornamelijk uit de onmiddellijke omgeving. De meeste kinderen hebben een andere thuistaal. Op de campus van de school en op deze van de vestigingsplaats is ook een Franstalige basisschool gevestigd van hetzelfde schoolbestuur. De voorbije schooljaren was er enige discontinuïteit in het beleid van de school omwille van diverse directies ad interim. Sinds dit schooljaar is er een nieuwe directeur.

Op basis van het vooronderzoek onderzocht de onderwijsinspectie tijdens deze doorlichting de leergebieden Nederlands en wiskunde in zowel de kleuter- als de lagere afdeling. Om na te gaan hoe de school haar eigen kwaliteit bewaakt, peilde de onderwijsinspectie naar de manier waarop de school de deskundighedsbevordering van haar personeelsleden op peil houdt en verbetert en hoe ze de kinderen begeleidt om de vooropgestelde leerdoelen na te streven en/of te bereiken. Daarnaast controleerde ze ook aspecten van de regelgeving, het algemeen beleid van de school en erkenningsvoorwaarden met betrekking tot woonbaarheid, veiligheid en hygiëne.

In de kleuterafdeling streeft de school voor de onderzochte leergebieden Nederlands en wiskundige initiatie de ontwikkelingsdoelen in voldoende mate na. Om een rijk talig en wiskundig aanbod te doen, baseert ze zich op een koepeleigen instrument. Ze hanteert dit echter nog te sterk als verantwoordingsdocument en minder als klasondersteunend planningsdocument. De leerkrachten creëren een krachtige leeromgeving waarbij ze een aanbod uitwerken voor beide leergebieden. Ze spelen soms weinig in op de instroomkenmerken van de kleuters en hun onderlinge verschillen. Het aanbod sluit meestal goed aan op hun leef- en belevingswereld. De kansen die sommigen laten liggen om de interactie tussen kleuters binnen de hoeken te bevorderen, toont aan dat de visie en de uitgangspunten van de leerplannen minder geïmplementeerd zijn. Binnen de thematische aanpak zorgen de leerkrachten ervoor dat het onderwijsaanbod in de verschillende klassen steeds goed op elkaar aansluit en dat ze tijdens de activiteiten waar mogelijk verbanden leggen met domeinen van andere leergebieden. Om de overgang naar de lagere afdeling te versoepelen hebben ze ook aandacht voor de afstemming van leerinhouden tussen beide niveaus. De school benut de onderwijstijd niet optimaal. Zo benutten de leerkrachten het ontbijtmoment niet steeds om aan taalverwerving en –verrijking te doen. Ook de flexibele speeltijduren dragen niet bij tot een duidelijke tijdsstructuur voor de kleuters. De leerkrachten volgen de kleuters goed op en bieden hulp aan kinderen met vertraging. Leerkrachten denken geregeld samen na hoe ze de kwaliteit van het onderwijs kunnen verhogen. Ze reflecteren vooral tijdens vrije momenten, want de school voorziet weinig in formeel overleg.

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor Nederlands en wiskunde in onvoldoende mate. De school beschikt over te weinig onderwijskundige afspraken en inzichten om de visie en uitgangspunten van het leerplan toe te passen. Daardoor komt de continuïteit over de leerjaren heen van beide leergebieden in het gedrang. De leerkrachten halen hun aanbod voornamelijk uit onderwijsleerpakketten. Sommigen volgen de visie van het taalpakket niet en vullen de verschillende domeinen van Nederlands in volgens eigen inzichten. De aansluiting van het onderwijsaanbod over de klassen heen is dan ook niet optimaal. Het contextuele en realistische wiskundeonderwijs heeft in de meeste groepen nog groeikansen. De aanpak om wiskundige problemen te behandelen is niet gradueel opgesteld en gelijkgerichte referentiematen voor meten en metend rekenen ontbreken. De klaswanden zijn zowel voor Nederlands als wiskunde weinig actueel en ondersteunend voor het leerproces van de leerlingen. Daarnaast is de beperkte aandacht voor leren leren en ICT (informatie- en communicatietechnologie) opvallend. Zo laten leerkrachten vaak kansen liggen om ICT frequent in te schakelen voor het oefenen van wiskundige vaardigheden. De diverse evaluatievormen bieden in beide leergebieden nog meer kansen tot gerichte ondersteuning van de leerlingen en het samen nadenken over acties of vernieuwingen. De leerbegeleiding draagt in te beperkte mate bij tot het bereiken van de eindtermen met zoveel mogelijk leerlingen. De school heeft in onvoldoende mate alternatieven gezocht om het hoge aantal zittenblijvers terug te dringen.

Het kwaliteitsonderzoek van de deskundigheidsbevordering maakt duidelijk dat dit proces nog startend is. De school heeft geen visie op haar professionaliseringsbeleid. Leerkrachten volgen voornamelijk nascholing op eigen initiatief zonder dat deze gelinkt is aan schoolprioriteiten. Enkel de teamgerichte nascholingen leiden tot een gelijkgerichtheid op schoolniveau. Leren van elkaar gebeurt sporadisch. Leerkrachten van parareklassen overleggen geregeld, maar structureel overleg om leerinhouden in teamverband doelgericht te bespreken, zijn zeldzaam. De school doet weinig beroep op de pedagogische begeleidingsdienst. De school haalt wel veel kennis binnen door samenwerking met een externe partner die de specifieke problematiek van de Brusselse scholen kent, maar laat na deze deskundigheid te verankeren.

De zorgvisie vormt geen uitgangspunt voor de effectieve zorgwerking en de school beschikt niet over doelen op lange termijn. Hoewel alle teamleden hard werken om de zorg gestalte te geven, is het handelingsgericht werken nog ondermaats. De leerkrachten verzorgen de basiszorg en sommigen houden sterk rekening met de instroomkenmerken van de leerlingen. Velen laten echter kansen liggen om gericht te differentiëren. De vele administratieve taken van de zorgleerkrachten en hun inzet in vervangingsopdrachten verminderen de doeltreffendheid van de tweedelijns ondersteuning. Het aangepast individueel traject als mogelijk alternatief voor het zittenblijven kent nog geen ingang.

Het onderzoek van het algemeen beleid toont aan dat de school al geruime tijd nood heeft aan visie, een prioriteitenplan, sturing, opvolging, coaching en gerichte druk om gemaakte afspraken op de klasvloer waar te maken. De nieuwe directeur wil hiervan werk maken.

Voor de kleuterafdeling formuleert de onderwijsinspectie een gunstig advies. Binnen deze afdeling is het draagvlak voldoende groot om het huidige ontwikkelingsproces verder te zetten op de ingeslagen weg en zelf de onderwijskwaliteit, mede op basis van de aanbevelingen in dit verslag, verder bij te sturen en te verbeteren of te borgen. Voor de lagere afdeling formuleert de onderwijsinspectie een gunstig advies beperkt in de tijd voor de leergebieden Nederlands en wiskunde. Het team van deze afdeling moet eerst grondig investeren in leerplankennis met het oog op een functionele toepassing van het leerplan. Het uiteindelijke doel moet zijn dat het merendeel van de leerlingen de eindtermen bereikt. Er is ook een gunstig advies beperkt in de tijd voor het onderzoek naar de bewoonbaarheid, de veiligheid en de hygiëne. Het inspectieteam geeft de school drie schooljaren de tijd om de geformuleerde tekorten weg te werken en zal dan ook een inbreuk op bewaren van bepaalde lijsten, notulen en dossiers met betrekking tot de getuigschriften opvolgen. Met een doelgerichte aansturing van de nieuwe directeur, een planmatige aanpak en mogelijks met externe begeleiding kan dit team gezamenlijk werken aan de uitbouw van verder kwaliteitsvol onderwijs.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Kleuteronderwijs - Leergebieden

Nederlands
wiskundige initiatie

Lager onderwijs - Leergebieden

Nederlands
wiskunde

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Personeel - Professionalisering

Deskundigheidsbevordering

Onderwijs - Begeleiding

Leerbegeleiding

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied Nederlands in voldoende mate na. Ze creëert een krachtige taalleeromgeving met een doelgericht aanbod en zinvolle speelleermaterialen waarbij de verschillende domeinen evenwichtig aan bod komen.

3.1.1.2 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied wiskundige initiatie in voldoende mate na. De domeinen getallen, meten en ruimte komen binnen een thematische werking voldoende en in gevarieerde situaties aan bod. De leerbegeleiding draagt in voldoende mate bij tot het nastreven van de ontwikkelingsdoelen.

3.1.1.3 Kleuteronderwijs: Nederlands en wiskundige initiatie

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

De school hanteert een koepeleigen instrument gebaseerd op het leerplan als referentiekader om doelen voor het leer- en ervaringsaanbod te selecteren. Ze hanteert dit echter nog te sterk als verantwoordingsdocument en minder als klasondersteunend planningsdocument. De leerkrachten streven op een planmatige wijze de leerplandoelen voor beide leergebieden na. Als bewakingsmiddel worden de leerplandoelen die bewust zijn nagestreefd, ingekleurd. Deze lijst gaat door naar de volgende klasgroep en na de derde kleuterklas naar het eerste leerjaar. De school stelde op basis van het leerplan wiskunde bijkomende leerlijnen en afspraken op.

De leerkrachten plannen het onderwijsleeraanbod binnen een thematische werking, waardoor het aanbod meestal goed aansluit bij de leef- en belevingswereld van de kleuters. Occasioneel spelen de leerkrachten in op de groepsdynamiek en bepalen de interesses van de kleuters de uitwerking van een nieuw thema.

De leerkrachten streven voor de beide leergebieden een evenwichtig en volledig aanbod na. De domeinen getallen, meten en ruimte komen voldoende en gevarieerd aan bod. Dit geldt ook voor de domeinen luisteren, spreken, lezen, schrijven en taalbeschouwing. Binnen de thema's hebben de leerkrachten bijzondere aandacht voor themawoordenschat en wiskundige taal. Ze nemen eveneens diverse initiatieven om de taalvaardigheidsontwikkeling in de thuissituatie te verhogen zoals de logeer- en de verjaardagkoffer. De kleuters brengen geregeld een bezoekje aan de gemeentelijke bibliotheek.

Diverse afspraken en een selectie van doelen per leeftijdsgroep garanderen een verticale samenhang. Wiskundige begrippen, woordenschat en kalenders zijn gradueel uitgewerkt en geïmplementeerd. De school voorziet in toenemende mate diverse integratieactiviteiten tussen derde kleuterklas en eerste leerjaar.

Door de thematische aanpak realiseren de leerkrachten in belangrijke mate de horizontale samenhang. Op een veelal speelse wijze bewerkstellingen ze de natuurlijke samenhang tussen diverse leergebieden.

De leerkrachten zetten de kleuters geregeld aan om na te denken over probleemstellingen en mogelijke oplossingen. Daarbij hebben ze veel aandacht voor de verwoording van het denkproces. De school beschikt over diverse stappenplannen en in elke klas is er voldoende aandacht voor zelfstandigheidsontwikkeling door onder meer het functioneel gebruik van keuze- en takenborden.

Curriculum
Onderwijsorganisatie
Onderwijstijd
Klasmanagement

De school neemt weinig initiatieven om de onderwijstijd optimaal te benutten. Zo neemt het ontbijt bij de kleuters veel tijd in beslag en laten diverse leerkrachten kansen liggen om van deze activiteit een rijk talig moment te maken door taal te ontlocken en aan taalverrijking te doen. Ook hanteren van 'flexibele' speeltijduren leidt tot weinig efficiënt gebruik van de onderwijstijd en biedt de kleuters weinig tijdsstructuur.

De leerkrachten voorzien in een evenwichtige combinatie van klassikale leerkrachtgestuurde activiteiten en het zelfinitiatief van de kinderen. Daarbij besteden ze ruime aandacht aan het welbevinden en de betrokkenheid van de kleuters. De variatie aan werkvormen en de veelal rijke klasinrichting zorgen voor een stimulerend onderwijsklimaat. De begeleidingsstijl van de leerkrachten is ontwikkelingsgericht.

Alle leerkrachten doen aan hoekenverrijking en richten de hoeken geregeld in aan het lopende thema. De leerkrachten treden veelvuldig in interactie met individuele kleuters, maar nemen minder initiatieven om binnen het werken in groepjes de interactie tussen de kleuters onderling te stimuleren.

In een enkele klas is de onthaalhoek weinig gerieflijk ingericht waardoor de kleuters kansen verliezen om op comfortabele wijze deel te nemen aan het onthaalgesprek.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen
Leermiddelen

De meeste leerkrachten beschikken over voldoende ontwikkelingsmaterialen die soms door de leerkracht zelf zijn aangemaakt. De klassen beschikken eerder over weinig actueel ontwikkelingsmateriaal.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Kindvolgsysteem
Gericht op bijsturing

Op schoolniveau bestaan uniforme afspraken om de vorderingen van de kleuters gestructureerd in kaart te brengen. Naast de eigen observaties neemt de school genormeerde toetsen en tests af. Resultaten komen in het digitaal kindvolgsysteem. De evaluatiepraktijk resulteert vaak in gerichte bijsturing. Het handelingsplanmatig werken krijgt ingang.

Evaluatie
Rapporteringspraktijk
Interne en externe
communicatie
Evenwichtig en volledig

Leerkrachten doen inspanningen om ouders over alle ontwikkelingsaspecten te rapporteren. De school gebruikt de klasblog en het heen- en weerschriftje om de communicatie met ouders te verhogen.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming

In enkele klassen blijft het onderwijsaanbod voor het leergebied Nederlands veelal afgestemd op de taalbeheersing van de gemiddelde kleuter. Rekening houdend met de instroom van taalzwakke en anderstalige kleuters zijn de

Zorg aangeboden activiteiten te weinig gedifferentieerd en te weinig gericht op het doelgericht nastreven van de instructie- en schooltaal, nodig om succesvol te participeren aan onderwijs.

De leerkrachten geven voldoende invulling aan hun rol als eerstelijnszorgverstreker. Toch hebben enkele leerkrachten nog een weg af te leggen in het organiseren van klasinterne differentiatie en nemen van preventieve en remediërende maatregelen voor taalzwakke kleuters of kleuters met taalachterstand.

Het team bespreekt de verhoogde zorg tijdens de multidisciplinaire overlegmomenten. Indien nodig, stelt het team een hulpverleningstraject op. Elke leerkracht kan beroep doen op ondersteuning vanwege het zorgteam.

De school neemt weinig maatregelen om het formeel voorzien zorgoverleg ook daadwerkelijk te organiseren. Steevast inzetten van zorgleerkrachten bij vervangingen werkt hierbij contraproductief en ondermijnt de zorgwerking op zich. Sinds kort zijn er afspraken om bij korte afwezigheid van de klasleerkracht de kleuters te verdelen over de verschillende klasgroepen.

Begeleiding
Afstemming met partners
Samenwerking De school maakt binnen een lange traditie veelvuldig gebruik van externe ondersteuningsinitiatieven. De school neemt echter te weinig initiatieven om de opgedane kennis en vaardigheden te verankeren en te implementeren.

Kwaliteitszorg De leerkrachten staan vaak spontaan stil bij wat kwaliteitsvol kleuteronderwijs voor hun school betekent. De school neemt echter maar weinig initiatieven om de visie en de uitgangspunten van de leerplannen onder de aandacht te brengen. Initiatieven om het inzicht te vergroten in taalvaardigheid(sonderwijs) binnen een krachtige taalleeromgeving zijn eerder schaars.

3.1.1.4 Lager onderwijs: Nederlands

Voldoet niet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor het leergebied Nederlands in onvoldoende mate. Het team heeft te weinig inzicht in de uitgangspunten van het leergebied Nederlands. Het onderwijsaanbod is niet evenwichtig. De school beschikt over te weinig pedagogisch-didactische inzichten en afspraken om de continuïteit en gradatie van het onderwijsleeraanbod te garanderen. De leerbegeleiding draagt in te beperkte mate bij tot het bereiken van de eindtermen met zoveel mogelijk leerlingen.

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren De leerkrachten vertrouwen voornamelijk op onderwijsleerpakketten als referentiekader om de leerplandoelen na te streven en te bereiken. De school gebruikt daarvoor een aanvangsmethode en voor de andere leerjaren eenzelfde onderwijsleerpakket. Ze gebruikt een apart onderwijsleerpakket voor spelling. Het onderwijsleerpakket wordt niet door alle leerkrachten gelijkgericht gehanteerd omdat meerdere leerkrachten geen duidelijk zicht hebben op de visie van de taalmethode.

De school beschikt over weinig outputgegevens om aan te tonen dat ze met een zo groot mogelijk aantal leerlingen de eindtermen haalt. Een groot aantal leerlingen die overzitten, verlaten voor de aanvang van het zesde leerjaar de school waardoor de instelling een vertekend beeld geeft van het aantal leerlingen die finaal het getuigschrift halen.

Hoewel de leerkrachten onderwijsleerpakketten gebruiken, is de invulling van de domeinen sterk leerkrachtafhankelijk. Door het ontbreken van het leerplan als

referentiekader en inspiratiebron en van duidelijke pedagogisch-didactische afspraken geven leerkrachten aan diverse domeinen een invulling vanuit eigen ervaringen en inzichten. Daardoor is de continuïteit en gradatie van het onderwijsleeraanbod niet gegarandeerd. Illustratief krijgen de domeinen creatief schrijven en spreken vaak een eigen duiding. Diverse leerkrachten missen ook inzicht in uitgangspunten van het leergebied en taalverwervingsprocessen.

De leerkrachten gebruiken eenzelfde digitaal planningsdocument. Het verband tussen leerplandoelen en eindtermen is niet voor alle leerkrachten duidelijk. Door elkaar gebruiken van leerplandoelen en eindtermen als referentiekader draagt weinig bij tot een functioneel praktijkondersteunend planningsdocument.

De school legt sterk het accent op spelling en taalbeschouwing. Voor spelling gebruikt ze een apart onderwijsleerpakket; voor taalbeschouwing sprokkelen de leerkrachten het onderwijsaanbod samen uit diverse bronnen. Creatief schrijven komt in verschillende klasgroepen in mindere mate aan bod. Voor lezen neemt de school enkele initiatieven om het leesplezier te verhogen. In sommige klassen is er weinig gerichte aandacht voor leesplezier. Diverse leerkrachten hebben aandacht voor de horizontale samenhang met activiteiten van de leergebieden wereldoriëntatie en muzische vorming.

Het team integreert de leergebiedoverschrijdende eindtermen leren leren en ICT doorgaans weinig doelgericht.

Curriculum
Onderwijsorganisatie
Klasmanagement

In de meeste leerjaren overweegt een klassikale aanpak tijdens de instructiefase. Tijdens de oefenfase is de variatie in de groeperings- en werkvormen in functie van zelfstandig leren sterk leerkrachtafhankelijk.

De school beschikt over weinig afspraken om het klasmanagement te optimaliseren. Alle leerkrachten vullen dit dan ook vooral in op basis van eigen ervaring en inzichten. Slechts enkele leerkrachten nemen initiatieven om het interactief leren te verhogen. De meeste klassen beschikken over duidelijke regels en afspraken om een veilig klasklimaat na te streven.

Materieel beheer
Uitrusting
Leermiddelen

De klassen beschikken over een boekenhoek. De klasbibliotheek biedt weinig hedendaagse boeken van verschillende genres en bevat veelal (verouderde) informatieve boeken. De klassen brengen echter geregeld een bezoek aan de gemeentelijke bibliotheek. Recent zijn enkele leesbevorderende initiatieven met de bibliotheek opgestart.

Tussen enkele klassen zijn de heuristieken en didactische wandplaten niet op elkaar afgestemd. In een enkele klas ontbreken deze ondersteunende zaken.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Leerlingvolgsysteem

De leerkrachten gebruiken voornamelijk de toetsen vanuit de onderwijsleerpakketten. Alle domeinen worden geregeld geëvalueerd. Sommige leerkrachten voeren foutenanalyses uit, maar daarover zijn geen inhoudelijke afspraken. De meeste leerkrachten beschikken ook over eigen observaties. Het zorgteam neemt meestal de genormeerde tests af en verwerkt de resultaten. Alle relevante gegevens komen in het digitale leerlingvolgsysteem.

De school stelt zich weinig kritisch op naar aard en frequentie van toetsen.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

De beeldvorming is doorgaans degelijk en gebaseerd op de resultaten van de evaluatie, de genormeerde toetsen en gerichte observaties. Met uitzondering van lezen en spelling wendt de school de elementen van de beeldvorming weinig

aan om het onderwijsleerproces van de leerling daadwerkelijk bij te sturen. Op basis van resultaten van genormeerde tests kunnen leerlingen in enkele klassen hun leesvaardigheid verhogen door te lezen in leesniveaus.

In sommige klassen is tempodifferentiatie niet systematisch ingeburgerd. Tevens gebeurt de niveaudifferentiatie niet bij iedereen even effectief. In enkele klassen echter is niveaudifferentiatie tot in het hoeken- en/of contractwerk uitgebouwd, maar nog niet voldoende naar de individuele leerling geïntensifieerd. Het team heeft nog te weinig stilgestaan bij de verschillen tussen contract- en hoekenwerk en de verschillende mogelijkheden van deze werkvormen. In de agenda komen weinig activiteiten voor van gerichte differentiatie.

Kleine uitval wordt meestal momentaan of via korte individuele tussenkomsten geremedieerd. Voor leerlingen met grotere zorgvragen kunnen de leerkrachten een beroep doen op het zorgteam voor meer achtergrondinformatie over de zorgaanpak of voor kindondersteunende interventies.

Begeleiding
Afstemming met partners
Samenwerking

De school maakt binnen een lange traditie veelvuldig gebruik van externe ondersteuningsinitiatieven die de specifieke problematiek van de Brusselse scholen kennen, maar doet weinig beroep op de pedagogische begeleidingsdienst. De school neemt echter weinig acties om de opgedane kennis en vaardigheden te verankeren en te implementeren.

3.1.1.5 Lager onderwijs: wiskunde

Voldoet niet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor het leergebied wiskunde in onvoldoende mate. De visie van het leerplan wiskunde is in diverse klassen onvoldoende geïmplementeerd. De school beschikt over te weinig pedagogisch-didactische inzichten en afspraken om de continuïteit en gradatie van het onderwijsleeraanbod te garanderen. De leerbegeleiding draagt in te beperkte mate bij tot bereiken van de eindtermen met zoveel mogelijk leerlingen.

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

De leerkrachten steunen voornamelijk op eenzelfde onderwijsleerpakket als referentiekader om de leerplandoelen na te streven en te bereiken. De leerkrachten vertrouwen erop dat dit referentiekader voldoende garanties biedt om de totaliteit van de leerplandoelen na te streven. Ze gebruiken doorgaans niet het leerplan. Mede daardoor heeft het toepassen van de visie van het leerplan over contextueel en realistisch wiskundeonderwijs in de meeste groepen nog groeikansen.

Uit de documentenanalyse blijkt dat een groot aantal leerlingen dat één of meerdere leerjaren overzit, de school verlaat voor de aanvang van het zesde leerjaar. Daardoor krijgt de instelling een vertekend beeld van het aantal leerlingen dat finaal het getuigschrift haalt.

De school beschikt over te weinig pedagogisch-didactische inzichten en afspraken waardoor de continuïteit en gradatie van het onderwijsleeraanbod niet gegarandeerd is.

De leerkrachten gebruiken eenzelfde digitaal planningsdocument. Diverse leerkrachten ervaren de planning als een weinig praktijkondersteunend instrument. Door de opname van een veelheid van leerplandoelen uit verantwoordingsperspectief is het niet steeds duidelijk wat de kerndoelstelling van de lesactiviteit is.

Er is weinig verticale samenhang in de heuristische werkwijzen om wiskundige problemen op te lossen en afspraken rond de referentiematen zijn recent opgestart. Eenvormige afspraken rond de getalbeelden vergemakkelijken de overgang van de derde kleuterklas naar het eerste leerjaar.

De leergebiedoverschrijdende eindtermen ICT en leren komen weinig geïntegreerd aan bod. De leerkrachten hebben ook geen zicht op de concrete uitwerking en de gradatie ervan doorheen de verschillende groepen.

Tijdens de observatiemomenten nodigden enkele leerkrachten de leerlingen uit om actief te participeren aan het onderwijsleerproces. Het gebruik van bepaalde werk- en groepeeringsvormen bevordert eveneens het actief, zelfstandig en in een aantal gevallen het zelfgestuurd leren. Gerichtte coaching en overleg over actief leren en gebruik van werk- en groepeeringsvormen zijn vooralsnog beperkt.

Curriculum
Onderwijsorganisatie
Klasmanagement

De school heeft weinig afspraken om het klasmanagement te optimaliseren. Alle leerkrachten vullen dit dan ook in op basis van eigen ervaring en inzicht. De meeste klassen beschikken over duidelijke regels en afspraken om een veilig klasklimaat na te streven.

Materieel beheer
Uitrusting
Leermiddelen

De school beschikt over voldoende leermiddelen om de leerplandoelen te realiseren. De teamleden gebruiken naast de ondersteuningsmaterialen van het onderwijsleerpakket diverse middelen om het leerproces te ondersteunen. Tussen de groepen zijn deze echter niet steeds op elkaar afgestemd. Niet alle klassen beschikken over de noodzakelijke wandplaten.

In de meeste klassen schakelen de leerkrachten de computer eerder zelden in voor oefenen van wiskundige vaardigheden. De klassen gebruiken nauwelijks de onlineoefeningen die dicht aansluiten bij datgene wat leerlingen in de wiskundeles geleerd hebben.

De veelal doelgerichte en efficiënte aanwending van het digitale bord tijdens het onderwijsleerproces heeft niet alleen een ondersteunende functie maar verhoogt ook de betrokkenheid van de leerlingen.

De school beschikt over weinig uitdagend materiaal of aanvullende pakketten voor leerlingen met een leervoorsprong.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Leerlingvolgsysteem
Gericht op bijsturing

De evaluatiepraktijk verloopt congruent met de planning en de voorbereiding van het onderwijsleeraanbod. De leerkrachten hanteren daarbij voornamelijk toetsen van het onderwijsleerpakket. Veelal voeren ze op de toetsgegevens foutenanalyses uit. Het zorgteam neemt de genormeerde test af. Toets- en testresultaten worden opgenomen in het leerlingvolgsysteem.

De school neemt deel aan de koepelgebonden toetsen. De doorgaans sterke scores sluiten weinig aan bij het beeld van de resultaten van de genormeerde toetsen.

De resultaten van de evaluatiepraktijk hebben onvoldoende geleid tot een grondige reflectie over de onderwijspraktijk en bijsturingen.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

De leerkrachten maken gebruik van de differentiatiemogelijkheden in het onderwijsleerpakket. Voor snelle rekenaars voorzien de leerkrachten bijkomend weinig uitdagend oefenmateriaal.

De kwaliteit van de eerstelijnszorg is sterk leerkrachtafhankelijk. De school heeft nog geen visie geïmplementeerd om gelijkgericht een adequate en efficiënte klasinterne differentiatie uit te bouwen. Slechts enkele leerkrachten benutten hoeken- en /of contractwerk als werkvormen om inhoudelijk te differentiëren.

De kwaliteit van de tweedelijnszorg kent nog groeimarge. Een duidelijke afbakening van een zorgvraag en opstellen van handelingsplannen om leerlingen met bijzondere noden op wiskundig vlak te begeleiden, vindt bij het schoolteam ingang. De ervaring om individuele leertrajecten op te stellen, is beperkt. De school grijpt te snel naar zittenblijven.

Professionalisering
Deskundigheidsbevordering
Nascholingen

De school heeft nood aan de uitbouw van expertise zowel binnen haar zorgteam als bij de klasleerkracht, in het bijzonder wat het handelingsgericht en planmatig werken betreft.

Kwaliteitszorg

De leerkrachten reflecteren nauwelijks over de resultaten van wiskunde. Bijsturing op basis van leerlingenresultaten is nog niet aan de orde.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

Op basis van het onderzoek ter plaatse tijdens de doorlichting en de analyse van de documenten, blijkt dat de interne en externe diensten risicoanalyses opstellen. De school doet voor de vestigingsplaatsen en de refter in een gehuurd gebouw inspanningen om werkpunten in kaart te brengen en risico's te voorkomen en te hanteren. Dit overzicht is echter onvolledig en moet aangevuld worden met een door de arbeidsgeneesheer ondertekende geactualiseerde asbestinventaris, de opvolging van opmerkingen bij de keuring van elektrische laagspanningsinstallaties, de geactualiseerde inventaris van de producten met gevaarlijke eigenschappen, de documenten waaruit blijkt dat de school gevolg geeft aan de opmerkingen vermeld in het brandpreventieverslag, het beheersplan betreffende de preventie van legionella. De school kan momenteel niet aantonen dat de verwarmingsinstallaties op gas tweejaarlijks en de verwarmingsinstallaties op stookolie jaarlijks worden nagekeken. Tijdens de doorlichting merkte de onderwijsinspectie dat producten met gevaarlijke eigenschappen of gevaarlijke stoffen niet altijd veilig worden opgeslagen en dat niet alle nooduitgangen vrij en onmiddellijk bruikbaar zijn. De risicobeheersing blijft ondermaats omdat de analyses niet consequent de basis vormen voor de concretisering van het jaaractieplan en het globaal preventieplan. Deze plannen zijn onvoldoende afgestemd op de schoolspecifieke behoeften.

Op basis van deze vaststellingen besluit de inspectie de doorlichting met een gunstig advies beperkt in de tijd.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja
Wordt de officiële school begeleid door de begeleidingsdienst van het GO!, OVSG of POV? (decreet bao - art. 62,§2,4°)	ja

3.2 Respekteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	ja
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het orde- en tuchtreglement van de leerlingen met inbegrip van de beroepsmogelijkheden	ja
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend	ja
• de procedure volgens welke beroep kan worden ingediend tegen een beslissing van de klassenraad met betrekking tot het getuigschrift	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de afspraken in verband met onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's en rapporten	ja
• de wijze waarop de leerlingenraad in voorkomend geval wordt samengesteld	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja
Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Voert de school een zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid met het oog op de optimale leer- en ontwikkelingskansen van alle leerlingen? (decreet bao - art. 153 septies)	ja
Respekteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Bewaart de school de bepaalde lijsten, notulen en dossiers met betrekking tot het getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	neen
Respekteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van attesten aan leerlingen die geen getuigschriften krijgen? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respekteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Deskundigheidsbevordering

Doelgerichtheid De school heeft geen uitgesproken en gedragen visie op professionalisering. Ze formuleert weinig eigen verwachtingen of operationele doelen. Gevolgde nascholingen zijn niet gericht op prioriteiten noch op systematisch bevorderen van de leerwinst bij kinderen. Ze hebben geen gelijkgerichtheid op schoolniveau tot doel. Leerkrachten kunnen vooral op basis van eigen interesse of noden nascholingen kiezen uit een breed aanbod.

De school beschikt nog niet over een prioriteitenplanning om op korte en middellange termijn een aantal schoolspecifieke thema's bespreekbaar te stellen, uit te werken of te actualiseren.

De school heeft nog geen sterktezwakteanalyse uitgevoerd. Ze beschikt niet over een nascholingsplan om planmatig aan prioriteiten te werken.

Ondersteuning De school organiseert teamgerichte nascholingen. De school voorziet daarbij veelal de mogelijkheid in te spelen op de specificiteit van beide niveaus.

Alle leerkrachten krijgen kansen om zich individueel te professionaliseren. Niet alle leerkrachten maken op geregelde basis van deze mogelijkheid gebruik. Het beleid neemt weinig initiatieven om leerkrachten aan te manen individuele nascholingen te volgen. Na bijwonen van een nascholingssessie krijgen leerkrachten binnen een personeelsvergadering de kans om hun ervaringen met alle collega's te delen, maar de effecten op de schoolwerking zijn beperkt. Hospiteerbeurten zijn nog niet aan de orde.

Met uitzondering van het zorg- en paralleloverleg, voorziet de school weinig formeel inhoudelijk overleg. Het overleg met de meter- of peterklas is sterk leerkrachtafhankelijk.

De school maakt gebruik van de externe ondersteuningsinitiatieven maar doet zelden beroep op de eigen pedagogische begeleidingsdienst.

De school beschikt over een beperkte ortho- en mediatheek waar leerkrachten achtergrondinformatie kunnen vinden over onderwijsontwikkelingen en over specifieke leer- en opvoedingsproblemen. Leerkrachten geven aan vaak op het internet te surfen op zoek naar oplossingen voor pedagogisch-didactische probleemstellingen.

Doeltreffendheid De meeste leerkrachten maken gebruik van interne expertise om het eigen handelen te optimaliseren. Vooral parallelcollega's werken nauw samen en benutten informele en formele overlegmomenten om de klaswerkingen op elkaar af te stemmen en om knowhow uit te wisselen.

De leerkrachten kunnen een beroep doen op de deskundigheid van de collega's binnen het zorgteam. Samen met de klastitularis zoeken zij vooral op leerlingenniveau mee naar passende oplossingen bij leer- en ontwikkelingsproblemen. Op leerkrachtniveau maakt de school maar weinig

gebruik van de expertise binnen het zorgteam om het didactisch handelen van de leerkrachten te optimaliseren en hen te versterken in hun rol als eerstehulpverlener.

De school bracht de persoonlijke behoeften van de leerkrachten om zich op een bepaald domein verder te professionaliseren nog niet in kaart. Tevens heeft ze geen overzicht van de door leerkrachten gevolgde nascholingen.

Globaal staat het team weinig stil bij de kwaliteit en het rendement van haar ondersteunende processen. Doordat de school de effecten van haar deskundigheidsbevordering nog niet in kaart bracht, ontbreekt een basis en een cultuur om gerichte bijsturingen van het professionaliseringsbeleid te doen.

Ontwikkeling Werkvormen om leren van elkaar of met elkaar mogelijk te maken, zoals onder meer hospiteren, co-teaching en rolwisseling, komen nog niet voor. De teamleden consulteren vooral op informele basis elkaars expertise. Daarbij is bereidheid tot samenwerking sterk leerkrachtafhankelijk. Binnen de schoolcultuur is nog een weg af te leggen om individuele expertise te benutten ten bate van het gehele schoolteam en de schoolwerking.

De school staat aan het begin van een proces om deskundigheidsbevordering te implementeren in haar beleid. Zo dient de school nog te beginnen met de studie van de visie en uitgangspunten van diverse leerplannen. Ook de leergebiedoverschrijdende eindtermen voor sociale vaardigheden, leren leren en ICT dient ze inhoudelijk nog te verkennen en deze op een planmatige wijze te implementeren. De opgestarte evaluatie van de bestaande werkgroepen met het oog op een meer onderwijsinhoudelijk werkgroepensysteem is een positief signaal.

4.2 Leerbegeleiding

Doelgerichtheid De uitgeschreven zorgvisie van de school vormt geen uitgangspunt voor de effectieve zorgwerking. De meeste teamleden hebben weinig voeling met de uitgeschreven zorgvisie. Voor de meeste teamleden ligt het accent van de zorgondersteuning op de klasinterne of klasexterne remediëring op leerlingniveau. De school beschikt niet over operationele doelen op lange termijn.

Hoewel de school al verschillende jaren aan de zorgvisie en de uitwerking hiervan sleutelt, komen de principes van handelingsgericht werken weinig tot uiting in de praktijk. De vaak veranderde samenstelling van het zorgteam en het wisselend takenpakket komen de praktische uitwerking niet ten goede. Het zorgteam investeert op leerlingniveau en minder op leerkracht- en schoolniveau.

Ondersteuning De school beschikt over een erg ruim pakket SES-lestijden (lestijden toegekend op basis van de sociale en economische status van de leerlingen) en middelen om de leerbegeleiding op maat van de school te organiseren. Hoewel alle middelen flexibel worden ingezet, is het niet duidelijk welke norm de school hanteert bij toekenning van deze middelen op niveau van de klasgroep. Voor alle zorgverstrekkers is er een duidelijke taakinvulling.

Vanuit de zorgvisie stelt de school de klasleerkracht als centrale figuur binnen de eerstelijnszorg. De kwaliteit en de frequentie waarbij leerkrachten klasinterne

differentiatie voorzien en toepassen in de klaspraktijk, is sterk leerkrachtafhankelijk. Dit geldt zowel voor kinderen met leerproblemen als voor leerlingen die meer uitdaging vragen.

Betreffende preventie ligt de klemtoon vooral op taalverwerving- en stimulering bij anderstalige en taalzwakke kinderen. Zowel door teamteaching in de klas als door klasexterne hulpverlening krijgen kinderen met een leerachterstand vraaggestuurd remediëring. Enkele leerkrachten in beide niveaus nemen gerichte initiatieven om een preventieve basiszorg uit te bouwen waarbij ze rekening houden met instroomkenmerken en verschillen tussen kinderen. Sommige leerkrachten vertonen een degelijk klasmanagement dat bijdraagt tot het ontwikkelen van een krachtige leeromgeving. Hierbij krijgen leerlingen kansen tot actief en zelfsturend leren in een gestructureerde klasorganisatie.

Tijdens het multidisciplinair overleg vervolledigt het team de beeldvorming van de kinderen. Het blijft een uitdaging voor de school om concrete zorgvragen en een doelmatige en gefaseerde aanpakstrategie voor elk individueel kind met noden op te stellen en te implementeren.

Er is op school stijgende aandacht voor de overgang kleuter – lager onderwijs. De leerkrachten ervaren de formele overgangsgesprekken als ondersteunend.

Doeltreffendheid Het inzetten van zorgleerkrachten bij vervangingen, het weinig inhoudelijk formeel overleg en de vaak wijzigende samenstelling van het zorgteam dragen ertoe bij dat de zorgwerking weinig efficiënt verloopt. Er gaat ook veel tijd naar administratieve taken waardoor waardevolle interventies niet of laat opstarten. Daarenboven fungeert het zorgteam minder als team maar eerder als een groep individuele zorgverstrekkers die elk op zich met grote inzet de zorg invullen volgens eigen inzichten en expertise.

De school beschikt over verschillende instrumenten om te observeren en te evalueren en een volgsysteem om zicht te krijgen op het proces van de leerbegeleiding. De toetsresultaten van de evaluaties vormen slechts in beperkte mate aanleiding voor gerichte ondersteunings- en vernieuwingsinitiatieven.

De school neemt weinig initiatieven om het kritisch zelfreflecterend vermogen van alle teamleden te verhogen. Mede hierdoor mist de leerbegeleiding fundamentele ondersteuning op lange termijn en beperkt ze zich vaak tot momentane hulpverlening. Zo komt een uitgestippeld ondersteuningstraject op langere termijn voor kinderen van wie het leertraject minder vlot verloopt nagenoeg niet voor. Het aangepast individueel leertraject als mogelijk alternatief van het zittenblijven kent nog geen ingang.

Ontwikkeling De school stelt zich weinig proactief op om zich doelgericht af te stemmen op haar specifieke leerlingenpopulatie. De opgebouwde deskundigheid op basis van jarenlange samenwerking met externe hulpverleners verankert het team te weinig binnen de schoolwerking waardoor het team haar expertise over leerbegeleiding niet systematisch uitbouwt. Een doelgericht professionaliseringstraject voor leerkrachten en zorgleerkrachten ontbreekt.

Sommige leerkrachten investeren in individuele nascholingen inzake leerbegeleiding maar die kennis blijft sterk fragmentarisch en rendeert weinig op schoolniveau. Bij verschuivingen in het team verdwijnt vaak de desbetreffende kennis.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

- Leiderschap** De voorbije jaren was er enige discontinuïteit in het beleid van de school omwille van diverse directies ad interim. Sinds dit schooljaar is er een nieuwe directeur die nog geen beleidservaring heeft. Diverse personeelwissels en verschuivingen belemmeren de schoolwerking door een gebrek aan duidelijke afspraken en door onvoldoende verankering van de opgebouwde deskundigheid. De pedagogisch-didactische vrijheid van het team, de beperkte opvolging, coaching en het ontbreken van gerichte druk zijn nefast voor gelijkgerichte schoolwerking. De nieuwe directeur richtte een 'zorgteam plus-werking' op om het contact tussen zorgteam en teamleden te verhogen. Hij plant ook werkgroepen met onderwijskundige inslag.
- Visieontwikkeling** Het pedagogisch project van de school is eerder een formeel gedateerd document en is momenteel weinig richtinggevend voor de schoolwerking. Ook een geactualiseerd schoolwerkplan ontbreekt. Hierdoor mist de school een leidraad voor de ondersteuning van (nieuwe) leerkrachten en een instrument dat de school aanstuurt. De school beschikt over enkele waardevolle visieteksten en ondersteunende werkdocumenten die de school dankzij externe ondersteuning ontwikkelde. Het team miste bepaalde essentiële actuele onderwijsrevoluties zoals onder meer een degelijke leerplanimplementatie van de (nieuwe) leerplannen om haar visie af te stemmen op de specifieke instroomkenmerken van haar leerlingen. Diverse waardevolle teksten en initiatieven zorgen voor een vrij gelijkgerichte visie op goed kleuteronderwijs.
- Besluitvorming** De voorbije jaren heeft de school weinig geïnvesteerd in een besluitvorming die haar werking doelgericht ondersteunt. Mede daardoor zijn er tot op heden weinig eenduidige afspraken. Hierdoor zijn er heel wat interpretatiemogelijkheden die een gelijkgerichte schoolwerking belemmeren. De school heeft dan ook nood aan een meer sturend leiderschap dat het beleid doelgericht en gefaseerd uitzet. Binnen de collegiale werksfeer liggen kansen om de onderwijsinhoudelijke werking, met ondersteuning, te optimaliseren.
- Kwaliteitszorg** De school beschikt over een beperkt aantal outputgegevens. Deze worden weinig aangewend om prioriteiten te bepalen in het kader van verhoogde kwaliteitszorg om op systematische wijze de schoolwerking te optimaliseren.
- Talenbeleid** Ondanks de grote instroom van anderstalige leerlingen voert de school nog geen doelgericht talenbeleid op basis van een schooleigen visie. De afspraken die er in de school zijn rond bijvoorbeeld reken- en themataal in de kleuterafdeling, dienen eerder voor de versterking van het taalonderwijs dan voor het voeren van een formeel talenbeleid. De resultaten van de vele genormeerde toetsen worden voorlopig niet geanalyseerd in functie van de taaldiversiteit van de leerlingenpopulatie en het eigen pedagogisch-didactisch handelen. De school slaagt er daarnaast niet in om de kennis en inzichten rond taalvaardigheidsonderwijs die ze heeft opgedaan tijdens jarenlange externe begeleiding in de schoolwerking te verankeren. De deelname aan een vorming rond talenbeleid en een eerste brainstorm rond het talenbeleidskader van het onderwijsnet in het kleuteronderwijs zijn een voorzichtige aanzet om de ontwikkeling van een talenbeleid op de agenda te plaatsen. De waardevolle initiatieven rond ouderbetrokkenheid, zoals het brievenbeleid en de klasactiviteiten waarop ouders worden uitgenodigd, kunnen hiervoor een

geschikt aanknopingspunt zijn.

- GOK- en zorgbeleid** Het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid van de school is gebaseerd op de oppervlakkige analyse van beperkte data. De school heeft een onvolledig beeld van de noden van alle leerlingen.
De school heeft een veeleer beperkte visie over de wijze waarop ze haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid vorm wil geven. De vooropgestelde doelen zijn weinig operationeel geformuleerd en de acties sluiten beperkt aan bij de noden van de leerlingen.
De schoolorganisatie faciliteert in onvoldoende mate het bereiken van de vooropgestelde doelen binnen het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid.
De acties (op leerling-, leerkrachten- en schoolniveau) die de school uitwerkt, sluiten gedeeltelijk aan op de vooropgestelde doelen. Er is nog weinig aandacht voor kleuterparticipatie en voor het afstemmen van de eigen acties op het beleid van de scholengemeenschap.
De school brengt de effecten van haar zorg- gelijke onderwijskansenbeleid niet in kaart.
De school heeft in haar professionaliseringsbeleid aandacht voor de deskundigheidsbevordering van sommige teamleden (beperkt tot het leiderschap, de zorgcoördinator, het zorgteam) in functie van het schooleigen zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid.
- Inbreuken op de regelgeving** De school beschikt niet over de bepaalde lijsten, notulen en dossiers met betrekking tot het getuigschrift.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De inspanningen om de ontwikkelingsdoelen voor Nederlands en wiskundige initiatie na te streven in de kleuterafdeling.
- De integratie van de leerplandoelen Nederlands en wiskunde in het thematisch aanbod van de kleuterafdeling.
- De realisatie van een uitdagend onderwijsaanbod voor Nederlands en wiskunde in enkele leerjaren van de lagere afdeling waarbij de betrokkenheid van de leerlingen hoog is.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De individuele initiatieven van teamleden om hun deskundigheid op peil te houden en te versterken.
- Het digitaal kind- en leerlingvolgsysteem in functie van een opvolging van de kinderen.
- De duidelijke taakverdeling binnen het zorgteam.
- De aandacht van het team van de kleuterafdeling voor bevorderen van de zelfstandigheid van de kleuters.
- De systematische overgangsbesprekingen tussen klasgroepen.
- De stijgende aandacht voor de overgang tussen de kleuter- en de lagere afdeling.

Wat betreft het algemeen beleid

- De intentie voor het organiseren van meer structurele formele overlegmomenten.
- De aandacht van enkele teamleden om ouders als partner in het ontwikkelings- en leerproces van de kinderen op te nemen zonder verschuiving van de verantwoordelijkheid.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Doelen vooropstellen vanuit ontwikkelingsperspectief en niet vanuit verantwoordingsperspectief.
- De ontwikkeling van een uitdagend en actief onderwijsaanbod in de lagere afdeling.
- De onderlinge interactie tussen kleuters in de hoeken bevorderen.
- De afstemming bevorderen van werkvormen en leerkrachtenstijlen ter ondersteuning van de verticale samenhang.
- De onderwijstijd optimaal aanwenden en zorg dragen voor de onderwijstijd in het algemeen.
- Het inzicht in de relatie tussen de leerplannen, het koepeligen instrument, de decretale ontwikkelingsdoelen en de eindtermen.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Een nascholingsplan opbouwen op basis van een behoefteanalyse op school- en klasniveau.
- De deskundigheidsbevordering koppelen aan vernieuwingsprioriteiten.
- Een preventieve zorg verder ontplooiën waarbij het team meer rekening houdt met de verschillen tussen de kinderen.

Wat betreft het algemeen beleid

- Een deskundige onderwijskundige aansturing met aandacht voor een positieve teamsfeer waarin samenwerking, coaching, opvolging en waardering centraal staan.
- Inhoudelijk en diepgaand overleg organiseren voor verschillende aspecten van de onderwijspraktijk om vanuit een gemeenschappelijk gedragen visie keuzes te maken om de optimale leeransen van alle kinderen te bevorderen.
- Kritisch reflecteren in teamverband over de eigen klas- en schoolwerking.
- Een prioriteitenplanning opstellen om de schoolontwikkeling te bevorderen met aandacht voor de kwaliteitscirkel.

- Binnen kwaliteitszorg relevante outputgegevens analyseren en gebruiken om de klas- en schoolwerking bij te sturen ter ondersteuning van de leerlingen.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Realiseren van de eindtermen voor het leergebied Nederlands in de lagere afdeling.
- Realiseren van de eindtermen voor het leergebied wiskunde in de lagere afdeling.

Wat betreft de regelgeving

- De bepaalde lijsten, notulen en dossiers met betrekking tot het getuigschrift voorzien.

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor het kleuteronderwijs.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

BEPERKT GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'
  - * voor het lager onderwijs omwille van het niet voldoen aan de onderwijsdoelstellingen voor Nederlands, wiskunde.
- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.

Om deze tekorten op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf **28-11-2016** opnieuw een controle uit.

8 VASTSTELLINGEN BETREFFENDE DE OVERIGE REGELGEVING

Het inspectieteam stelde volgende inbreuk(en) vast:

De school moet de bepaalde lijsten, notulen en dossiers met betrekking tot het getuigschrift bewaren (decreet bao - art.53-57 en BVR van 24-11-1998).

Om deze inbreuk(en) op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf **28-11-2016** opnieuw een controle uit.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Geert De Witte de inspecteur-verslaggever	Johan COMHAIR de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	